

HANDHAVINGSJAARVERSLAG 2017

GEMEENTE GEMERT-BAKEL

Zaak-24620-2017

**HANDHAVINGSJAARVERSLAG
2017**

GEMEENTE GEMERT-BAKEL

Colofon

Opdrachtgever:	Gemeente Gemert-Bakel, de heer Wim Willems
Auteur:	Handhavingsregisseur
Uitvoering:	Januari-april 2018
Vastgesteld:	Concept

Samenvatting

Voor u ligt het jaarverslag toezicht en handhaving van gemeente Gemert-Bakel over 2017. In dit verslag wordt gerapporteerd over de uitgevoerde werkzaamheden, controles en de daarbij vastgestelde overtredingen. In de rapportage wordt het aantal uitgevoerde controles afgezet tegen de planning in het Hup 2017. Tevens wordt per handhavingsthema het totaal aantal overtredingen weergegeven en wordt een kort overzicht gegeven van de aard van deze overtredingen. Ten slotte worden conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan.

Het jaarverslag is een wettelijk vereiste en wordt opgesteld om verantwoording af te leggen aan college en raad over de gepleegde handhavingsinspanningen en de resultaten daarvan.

In termen van ambities kunnen we constateren dat de werkprogramma's op de diverse thema's zijn gerealiseerd. Daar waar afwijkingen van het handavingsuitvoeringsprogramma zijn te constateren zijn deze verklaarbaar.

Ten aanzien van inhoudelijke doelstellingen en aantal klachten zijn er nog uitdagingen voor komende jaren. Overtredingen op het gebied van bouwen hebben vooral betrekking op brandveiligheid, constructie en maatvoering. Wat betreft de inzet van de dorpswachten werden in 2017 weinig overtredingen vastgesteld op de thema's waaraan tijdens surveillance of bij klachtenbehandeling aandacht werd besteed. Bij het milieutoezicht zijn door de omgevingsdienst veel overtredingen geconstateerd. Het naleefgedrag is laag. Deze overtredingen hebben vooral betrekking op doorgevoerde wijzigingen zonder vergunning/melding, het omgaan met afvalstoffen en de opslag van gevaarlijke stoffen. Omdat sommige branches niet worden gecontroleerd, zijn er geen conclusies uit te trekken voor het gehele bedrijvenbestand.

Voor wat betreft de toezicht- en handhavingsresultaten kan opgemerkt worden dat het in beeld brengen van statistieken en de daarbij horende duiding niet eenvoudig is, door het ontbreken van goede handhaving- en management tools.

Conclusies en aanpak 2018

1. De planning bij bouwtoezicht komt overeen met de uitvoering. Het aantal verleende vergunningen per thema is echter niet herleidbaar uit het zaakstelsel. Het wordt aanbevolen om het proces van omgevingsvergunningen zodanig anders in te richten dat daarin de thema's uit het handhavingsbeleid bij vergunningen wordt geregistreerd.
2. De inzet van de handhavers zal aansluiten bij de handhavingsthema's waar aandacht aan geschonken gaat worden. Eind 2017 is de Stichting Stadswacht Helmond uitgetreden en vervangen door handhavers van City 360. Deze zijn medio mei 2018 beëdigd als boa.
3. Op basis van het aantal klachten zal door de boa's in 2018 wederom aandacht zijn voor de aanpak van hondenpoep overlast. Daarnaast zullen thema's zoals illegaal (drugs) afval, geluidsoverlast en parkeren wederom aandacht verdienen.
4. Het naleefgedrag is laag bij de milieu-inrichtingen. Aandacht voor deze inrichtingen blijft noodzakelijk.
5. Op basis van ontvangen signalen is er geen aanleiding om de prioritering ingrijpend te wijzigen. Dat betekent dat er geen wijziging nodig is in de verhouding van belangrijkheid van de verschillende thema's.
6. De registratie van de uitgevoerde handhaving werkzaamheden en resultaten binnen het toezichthoudende domein verdient verbetering. De aanbeveling is om te onderzoeken of er programmatuur is welke in deze behoefte voorziet en deze vervolgens te implementeren.

Inhoudsopgave

Conclusies en aanpak 2018.....	4
Hoofdstuk 1. Inleiding	7
Hoofdstuk 2. Rapportage per taakveld	8
2.1 Toezicht bouwen en RO.....	9
2.2 Toezicht en handhaving brandveilig gebruik	11
2.3 Toezicht Flora en fauna en Bescherming milieu & natuurschoon en zorg uiterlijk aanzien	11
Bevindingen	12
2.4 Toezicht en handhaving door de Stichting Stadswacht Helmond	13
2.5 Toezicht en handhaving door de omgevingsdienst.....	14
2.6 Toezicht en handhaving kinderopvang en peuterspeelzalen	18
2.7 Toezicht en handhaving leerplicht.....	18
2.8 Juridische ondersteuning	19
Hoofdstuk 3. Projecten	20
3.1 Project Recreatiepark De Rooye Asch	20
3.2 PIT team	20
3.3 Toezicht woonwagengkampen.....	21
Hoofdstuk 4. Incidentele inzet.....	22
4.1 Behandelen van klachten.....	22
4.2 Incidentele inzet en klachtenafhandeling 2017/ milieuklachten centrale (provincie).....	22
Hoofdstuk 5. Monitoring en registratie	23
5.1 Monitoring en registratie.....	23
5.2 Benchmark IBT Omgevingsrecht	23
5.3 Onderzoek IBT december 2017	23
Hoofdstuk 6. Conclusies en aanbevelingen	24
6.1 Conclusies controleprogramma.....	24
Bouwen en Ruimtelijke Ordening	24
Toezicht brandveilig gebruik	24
Flora en fauna en Bescherming milieu & natuurschoon en zorg uiterlijk aanzien.....	24
Toezicht en handhaving door de Stichting Stadswacht Helmond.....	25
Toezicht en handhaving door de ODZOB	25
Geconstateerde overtredingen en prioritering.....	26
6.2 Aanbevelingen	26
6.2.1 Bouwen en Ruimtelijke Ordening	26
6.2.2 Flora en fauna en Bescherming milieu & natuurschoon en zorg uiterlijk aanzien	

6.2.3	Toezicht en handhaving door de Stichting Stadswacht Helmond	27
6.2.4	Toezicht en handhaving door de ODZOB	27
6.2.5	Monitoring en registratie	27
6.2.6	Prioritering	27

Hoofdstuk 1. Inleiding

Voor u ligt de jaarrapportage 2017 van de uitvoering van het Handhavingsuitvoeringsprogramma 2017 (Hup 2017) van de gemeente Gemert-Bakel. Deze rapportage geeft een overzicht van uitgevoerde controles op basis van het Hup 2017, de daarbij gedane constatering en het vervolg daarop.

Het college van burgemeester en wethouders wil een transparante, zakelijke, betrouwbare overheid zijn die helder en duidelijk verantwoording aflegt aan haar inwoners over gemaakte keuzes. Afspraak is afspraak en je weet wat je kunt verwachten als afspraken niet worden nageleefd. Op basis van een gelijke behandeling, met duidelijkheid over de prioriteiten van dit college.

In hoofdstuk 2 wordt per taakveld aangegeven welke thema's in het regulier toezicht zijn gepland en welke inzet is gerealiseerd. Per thema is uitgewerkt waar overtredingen zijn geconstateerd en wordt een analyse gegeven over de uitgevoerde werkzaamheden in 2017.

Hoofdstuk 3 geeft aan welke projecten in 2017 zijn ingepland en hoe deze zijn uitgevoerd.

Incidentele inzet, bijvoorbeeld naar aanleiding van klachten of meldingen, is beschreven in hoofdstuk 4.

Hoofdstuk 5 geeft aan op welke wijze de handhavingsinspanningen zijn geregistreerd en gemonitord. De gemeente legt ook verantwoording af aan het interbestuurlijk toezicht van de provincie (IBT).

Ten slotte geeft hoofdstuk 6 een conclusie over het handhavingsjaar 2017. Met de budgetten zijn vooral de aspecten met de hoogste risico's opgepakt en de zaken die maatschappelijk tot grote ergernis leiden, zoals de honden (poep) overlast.

Vanaf medio mei 2018 is daarnaast structureel extra toezicht door de komst van een extra domein II boa (groen).

Hoofdstuk 2. Rapportage per taakveld

Dit hoofdstuk beschrijft de uitgevoerde handhavingsinspanningen in 2017 voor de verschillende taakvelden uit de handhavingsnota. Per taakveld wordt een toelichting gegeven op de personele capaciteit, het totaalprogramma en de doelstellingen.

De volgende taakvelden komen hierbij aan bod:

- Bouwen en ruimtelijke ordening (bouwen, welstand en monumenten en gebruik van bouwwerken en terreinen);
- Brandveilig gebruik;
- Flora en fauna en bescherming milieu & natuurschoon en zorg uiterlijk aanzien
- Bijzondere wetten en openbare orde en veiligheid
- Milieu-inrichtingen en slopen (Omgevingsdienst)
- Kinderopvang en peuterspeelzalen
- Leerplicht
- Juridische ondersteuning

2.1 Toezicht bouwen en RO

Toezicht op de taakvelden bouwen, welstand en monumenten, gebruik bouwwerken en terreinen (bouwbesluit), ruimtelijke ordening en recreatie wordt uitgevoerd door de Toezichthouder VT. In 2017 is hiervoor 1.350 uur beschikbaar. In onderstaande tabel staat een overzicht van de uitgevoerde controles. Opgemerkt moet worden dat bepaalde cijfers te duiden zijn onder diverse thema's. De cijfers zijn derhalve indicatief. Dat geldt eveneens voor het aantal overtredingen. Binnen een controle kunnen meerdere overtredingen gerapporteerd zijn.

Thema nr.	Thema's VT	risico	prioriteit	aantal gepland	aantal controles totaal	aantal overtredingen totaal	aard overtredingen
1.5	Agrarische bedrijfsgebouwen	58	Hoog	30	18	10	o.a. PIT controles
6.12	Illegale bewoning van bouwwerken/ arbeidsmigranten	47	Hoog	0	33	25	o.a. arbeidsmigranten / PIT / diversen
1.4	Industriële bedrijfsgebouwen	42	Hoog	20	36	12	bouw / constructie
6.2	Gebruik in strijd met verleende vrijstelling/ontheffing	41	Hoog	4	7	7	
3.3	Overbewoning	38	Gemiddeld	0			
2.2	Wijziging rijksmonument	38	Gemiddeld	2	1		
2.3	Monumentenvergunning rijksmonument	38	Gemiddeld	4	1		
1.3	Openbare gebouwen	37	Gemiddeld	2	3	3	
3.4	Gebruik bouwvallige bouwwerken	37	Gemiddeld	0			
3.5	Hinderlijk, schadelijk gebruik	35	Gemiddeld	0			
1.6	Overige bedrijfsgebouwen	34	Gemiddeld	15	12	4	
2.5	Monumentenvergunning gemeentelijk monument	33	Gemiddeld	1	1		
3.2	Weren van schadelijke of hinderlijke dieren, reinheid	33	Gemiddeld	0			
6.3	Bouwen in strijd met bouwvoorschriften bestemmingsplan	33	Gemiddeld	0	3	3	
2.6	Archeologie	31	Gemiddeld	0			
1.21	Toezicht bestaande bouw: Overige publieke gebouwen	31	Gemiddeld	10	1	1	
6.6	Aanleggen van werken in afwijking van de aanlegvergunning in een natuurgebied	29	Gemiddeld	2			
2.4	Wijziging gemeentelijk monument	29	Gemiddeld	2	1		
2.1	Voldoen aan redelijke eisen van welstand	26	Gemiddeld	0			
1.2	Woningen	26	Gemiddeld	48	110	46	o.a. PIT controles
1.20	Toezicht bestaande bouw: Zwembaden	24	Gemiddeld	0			
1.1	Logiesgebouwen	23	Gemiddeld	0			
1.7	Veranderen/vergroten woonfunctie	23	Gemiddeld	0	22	9	
6.7	Aanleggen van werken in afwijking van de aanlegvergunning in overige gebieden	20	Gemiddeld	0			

3.1	Staat van open erven en terreinen	19	Gemiddeld	0	6	1	
1.18	Tijdelijke vergunning	16	Gemiddeld	0	2	2	o.a. controle bouwval
1.22	Toezicht bestaande bouw: Overige bouwwerken	16	Gemiddeld	0	6	9	
1.11	Dakkapellen voorzijde	15	Laag	0	1	1	
1.9	Bijbehorende bouwwerken (achtererfgebied)	14	Laag	0	12	2	o.a. paardenstallen
1.10	Bijbehorende bouwwerken (overige)	14	Laag	0	6	1	
1.15	Bouwwerken geen gebouw zijnde: - overkappingen	14	Laag	0	2		
1.8	Omgevingsvergunningsvrije bouwwerken	13	Laag	0			
6.8	Toezicht tijdelijke ontheffingen	13	Laag	0			
1.13	Bouwwerken geen gebouw zijnde:- erfafscheidingen	11	Laag	0	9	5	o.a. schuttingen
1.19	Zonnepanelen op de grond / op een gebouw	11	Laag	0			
1.14	Bouwwerken geen gebouw zijnde: - reclame-uitingen	11	Laag	0	1		
1.12	Dakkapellen achterzijde	10	Laag	0			
1.17	Bouwwerken geen gebouw zijnde: overige bouwwerken geen gebouw zijnde	4	Laag	0	2		
1.16	Bouwwerken geen gebouw zijnde: - plant ondersteunende constructies	3	Laag	0			
				140	296	141	Totaal

Bevindingen

Uit het overzicht blijkt dat de meeste thema's conform de planning zijn uitgevoerd. Bij bouwen wordt de uiteindelijke uitvoering van de geplande controles voornamelijk bepaald door de daadwerkelijk verleende beschikkingen voor bouwwerken. Daardoor zal de uitvoering jaarlijks verschillen van de planning uit het handhavingsuitvoeringsprogramma. Door de ervaring opgebouwd in eerdere jaren verschilt de uitvoering relatief weinig van de planning. Dit betekent een inzet van de capaciteit voor toezicht op bouwwerken en ruimtelijke ordening (RO) welke in balans is met de vooraf gestelde planning. Vooral bij woningen zien we een groot aantal controles. De oorzaken die hiervoor kunnen worden aangewezen zijn: de planning van het toezicht vindt plaats op basis van beschikkingen. Het toezicht vindt echter plaats per woning. Zo is de bouw van een appartementencomplex slechts 1 beschikking, maar hiervoor zijn vele tientallen bouwcontroles nodig (een of meerdere per appartement). De aantrekkelijke woningmarkt is daarnaast ook een factor.

Op een totaal van 296 controles was sprake van 141 overtredingen. Het voldoen aan de regels, ook wel het naleefgedrag is daarmee 47 %. Voor wat betreft de duiding blijkt dat de overtredingen voornamelijk voorkomen op bouwaspecten met betrekking tot brandveiligheid, constructie en maatvoering. Dit zijn tevens aspecten die bij het toezicht de meeste aandacht krijgen. Daarbij scoort het toezicht op illegale bewoning hoog. Zoals uit het overzicht blijkt zijn ook beperkt controles uitgevoerd op bouwwerken die onder lager geprioriteerde thema's staan, waarop op voorhand geen controles waren gepland, dit betreft bijvoorbeeld 'bijbehorende bouwwerken'. Deze bouwwerken zijn meegenomen bij een controle of naar aanleiding van meldingen cq handhavingsverzoeken.

2.2 Toezicht en handhaving brandveilig gebruik

Toezicht op het taakveld brandveilig gebruik wordt uitgevoerd door de afdeling Naleving van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) op basis van de regionaal vastgestelde "Toekomstvisie Brandweezorg". Dit betekent dat de inzet alleen is gericht op risicovolle en complexe bouwwerken en situaties (niet bouwwerken). Hiervoor is in 2017 voor de gemeente Gemert-Bakel 420 uur beschikbaar. De planning hiervan wordt in regionaal verband gemaakt en vastgesteld door het bestuur van de VRBZO.

Bevindingen

In onderstaande tabel staat het overzicht van de door de VRBZO in 2017 uitgevoerde controles. Hieruit blijkt dat dat het aantal controles mooi overeenkomt met de planning voor 2017. Hersteltrajecten voor overtredingen lopen soms nog door in het nieuwe jaar.

Thema's VRBZO	prioriteit	aantal gepland	aantal controles totaal
Bouwwerken A en B categorie (zorginstellingen, kinderopvang, kamerverhuur, etc. en alle vergunningplichtige objecten) meldingplichtige objecten afhankelijk van risico inschatting.	Hoog	33	32
Evenementen B en C categorie	Hoog	4	8
Hercontroles	Hoog	10	1
Interventieacties (arbeidsmigranten, PIT, etc.)	Hoog	4	6
Klachten etc.	Hoog	4	
Zwaardere C categorie (horeca, bedrijven, etc.)	Hoog	0	
Uitvoeren veiligheidsexpedities (GNBB)	Hoog	2	
		57	63

Veiligheidsregio Brabant Zuid Oost heeft over het jaar 2017 niet inzichtelijk hoeveel overtredingen er plaats hebben gevonden. Daarmee is er ook geen uitspraak te doen over het percentage overtredingen en het naleefgedrag. De aanbeveling is om in 2018 in contact te treden met de veiligheidsregio om te komen tot de oplevering van de gewenste gegevens.

2.3 Toezicht Flora en fauna en Bescherming milieu & natuurschoon en zorg uiterlijk aanzien

Toezicht op de taakvelden Flora en fauna en Bescherming milieu & natuurschoon en zorg uiterlijk aanzien wordt uitgevoerd door de milieupolitie. In 2017 is hiervoor 1.350 uur beschikbaar. Sinds 2017 wordt nog maar 1 systeem gebruikt het BRS-systeem (BOA registratiesysteem). De BOA wordt indien nodig vrijgemaakt voor opsporing en strafrechtelijke onderzoeken en valt in die zin onder het Openbaar Ministerie bij de uitvoering van deze werkzaamheden. Daardoor blijkt dat de feitelijke werkzaamheden breder zijn en deels afwijken

van de planning. Werkzaamheden kunnen uit die aard dan niet geheel aansluiten bij de thema's uit het HUP. Dit zal vanuit de aard van de inzet ook voor het Hup 2018 gelden.

Thema's milieupolitie	prioriteit	aantal gepland	aantal uitgevoerde controles	Waarschuwingen	Proces verbaal	Aard overtredingen
11.28 - Illegale stortingen (grof) afval	hoog	0	22	5	2	Grond, puin, huisvuil
10.5 - Toezicht erfbeplantingen	hoog	22	1			Minder dan gepland minder omgevingsvergunningen dan gepland. Zie illegale kap
11.13 - Drugsoverlast	hoog	0	12			Drugsafval/chemisch afval
14.2 - Bodem, weg- en milieuverontreiniging	hoog	8	2		1	
10.4 - Toezicht crossen in het buitengebied	hoog	24	5	9	7	
10.1 - Toezicht flora en faunawet, ontheffingen	gemiddeld	10		6	4	
14.3 - Ontsiering en stankoverlast	gemiddeld	4				
10.3 - Toezicht illegale kap	gemiddeld	12	7	4	3	Relatief veel meldingen/klachten illegale kap erfbeplanting
14.1 - Geluid- en lichthinder	gemiddeld	8	70		1	
11.20 - Stookmeldingen	gemiddeld	0	35	1	9	Meldingen zonder ontheffing
Overlast dieren/hond/muilkorf stroperij	gemiddeld		17	1	2	Veel meldingen loslopende honden, meldingen zwijnen
APV recreatie	gemiddeld	0	2			
Diverse meldingen APV	gemiddeld	0	1	8	4	w.o. overtreding verboden te zwemmen
	gemiddeld	0	12	5	5	Ondersteuning toezichthouders
	gemiddeld	88	186	39	38	Totaal meldingen

Bevindingen

De milieupolitie werkt hoofdzakelijk op basis van meldingen en signalen. Deze komen uit het netwerk van politie, toezichthouders, gemeenteambtenaren, toezichthouders milieu en worden door burgers of bedrijven aangeleverd. Op basis van het aantal uitgevoerde controles blijkt dat afvalstortingen, overlast van licht- en geluid en stookmeldingen actuele thema's zijn. Ook zijn er veel meldingen van loslopende honden gerapporteerd. Het aantal uitgedeelde formele waarschuwingen over 2017 bedroeg 39 totaal. Daarnaast was sprake van 38 processen verbaal. Deels zelf opgemaakt, deels gezamenlijk met politie in grotere strafrechtelijke zaken.

De registratie behoeft nog verbetering om beter te kunnen rapporteren. Omdat in 2017 slechts een deel in het registratiesysteem BRS wordt verwerkt zal het beeld niet geheel compleet zijn. Feit blijft dat ook werkzaamheden bij strafrechtelijke onderzoeken worden geregistreerd bij de politie. Deze zijn in die zin niet (openbaar) beschikbaar. Daarnaast wordt gerapporteerd dat het BRS systeem niet geheel aansluit bij de gebruikerswensen. In 2018 zal dit nader worden gezien, mede ingegeven door het feit dat er meer bo's actief zullen zijn.

2.4 Toezicht en handhaving door de Stichting Stadswacht Helmond

Eind 2017 beëindigde we de samenwerking met stichting stadswacht Helmond. Toezicht op de taakvelden orde en veiligheid (openbare ruimte), parkeren, evenementen en festiviteiten, Drank- en horecawet, openbare inrichtingen en wet op de kansspelen werd uitgevoerd door de dorpswachten van SSH. Hiervoor was in 2017 in totaal € 60.000 beschikbaar. (Incl. extra 12.000 euro voor o.a. aanpak hondenpoepoverlast). SSH zet de dorpswachten in op basis van meldingen en voert daarnaast algemene surveillance uit. Bij de surveillances werd zoveel mogelijk rekening gehouden met de prioritering uit het handhavingsbeleid. Op thema's met lagere prioriteit werd geen specifieke inzet gepleegd. Deze thema's werden wel meegenomen in de surveillance. Als op die thema's overtredingen werden geconstateerd, werd hiertegen opgetreden.

Bevindingen

De thema's in het handhavingsbeleid waarop de dorpswachten werden ingezet sloten niet altijd goed aan bij de werkwijze van SSH. Enerzijds heeft dit te maken met het feit dat de dorpswachten op basis van meldingen werden ingezet en daarnaast reguliere surveillance uitvoeren. SSH rapporteert de uitgevoerde werkzaamheden in dagrapporten en managementrapportages. SSH groepeerde het aantal thema's anders dan de gemeente en ook de algemene surveillance en toezicht naar aanleiding van meldingen zorgt ervoor dat het aantal controles afwijkt van de planning bij sommige thema's. Wat betreft de constatering valt op dat weinig overtredingen leiden tot een proces verbaal. De meeste overtredingen zijn voor fout parkeren. Daarbij moet in ogenschouw worden genomen dat van de SSH ook wordt verwacht dat zij preventief optreden.

Preventieve inzet evenementen en woninginbraak

De toezichthouders van de SSH zijn ingezet op de evenementen:

Nacht van Handel, Bourgondisch Voetbaltoernooi VV Gemert, Koningsnacht en Koningsdag Gemert, Dorpenzeskamp en Woetstok.

Daarnaast zijn de dorpswachten diverse malen ingezet om na een woninginbraak zogenaamde 'besmettings'-brieven in de buurt rond te brengen. Dit om omwonenden te wijzen op het gevaar van woninginbraak. Deze aanpak komt voort uit een regionale afspraak tussen de burgemeesters binnen de Peel.

Project NIX18

De SSH is ook ingezet op het project NIX18. Dit project is bedoeld als preventieproject om (mis)bruik van alcohol en alcohol onder de 18 jaar tegen te gaan. In 2017 hebben er in totaal binnen het project 117 controles uitgevoerd. Naleving met betrekking tot leeftijdsaanduiding is in 2017 gestegen naar 93%. Daarnaast is 73% van de bedrijven in het bezit van het keurmerk van NIX. Bron: Stichting Stadswacht Helmond.

Prominente thema's

In totaal zijn er 82 manuren ingezet ten behoeve van drank en horecawet en is er 551 uur toezicht gehouden op honden (poep) overlast. Daarnaast zijn er relatief veel uren ingezet op parkeren (175 uur) en meldingen geënt op afval (129 uur). Voorts zien we een inzet van 220,5 uur op evenementen. Voor afhandeling van overige klachten werd 89 uur inzet gerapporteerd door de Stichting Stadswacht Helmond in 2017.

Thema's SSH	prioriteit	aantal gepland	aantal controles totaal	waarschuwingen	Proces Verbaal	Toelichting
13.1 - Evenementenvergunning groot evenement	Hoog	6	1	1		
11.28 - Illegale stortingen (grof) afval	Hoog	4	19	7		Voornamelijk huisvuil
13.3 - Orde en veiligheid evenementen en festiviteiten	Hoog	12	11			Toezicht op evenementen, carnaval, Koningsdag
11.13 - Drugsoverlast	Hoog	1	0			
13.2 - Evenementenvergunning klein evenement	Hoog	10	1			
11.25 - Overlast jeugdgroepen	Hoog	4	0			
13.5 - Incidentele festiviteiten	Hoog	10	0			
13.4 - Collectieve festiviteiten	Gemiddeld	5	11			
11.12 - Vuurwerk	Gemiddeld	10	12	3		
11.29 - Zwerfafval	Gemiddeld	5	9			Voornamelijk huisvuil
11.7 - Hinderlijk gedrag (openbare ruimte / drankgebruik)	Gemiddeld	6	9	1	1	
16.2 - Orde en veiligheid	Gemiddeld	24	16		10	
11.4 - Veiligheid op de weg	Gemiddeld	12	6			
15.2 - Gebruik inrichting in afwijking van de vergunning	Gemiddeld	5	0			
11.26 - Toezicht illegaal in gebruik genomen gemeentegrond	Gemiddeld	6	0			
12.1 - Parkeerexcessen (hinder en overlast)	Gemiddeld	24	40	17	3	Foutief, hinderlijk parkeren, permanent parkeren van aanhangers, voertuigen
15.9 - Toezicht leeftijd eis gebruik alcohol	Gemiddeld	10	117	34	2	Onder andere in het kader van NIX 18
16.3 - Nachregister	Gemiddeld	6	0			
Algemene controle / surveillance		0	84			Algemene surveillance alle thema's
11.8 - Hondenoverlast (loslopend, aan- en opruimplicht / gevaarlijk / verbod in gebieden)	Gemiddeld	0	105	6	9	Loslopende honden
11.10 - Overlast van dieren	Gemiddeld	0	5			
11.9 - Overlast (brom-)fietsen	Gemiddeld	0	0			
12.3 - Parkeren in de blauwe zone	Gemiddeld	0	1		3	fietsen gesloten gebied
	Gemiddeld	160	249	32	13	

2.5 Toezicht en handhaving door de omgevingsdienst

Toezicht op en (juridische) handhaving van de taakvelden milieu-inrichtingen, bodem en water en slopen wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

Bevindingen

Met de door de raad beschikbaar gestelde capaciteit is het niet mogelijk om alle bedrijven te controleren. Het totale inrichtingenbestand bevat ruim 1.000 bedrijven. Het totaal aantal controles is voor 2017 initieel vastgesteld op 166 controles. Vanwege verschuivingen in projecten zoals garagebedrijven, wijziging vergunningenbestand, garagebedrijven en bedrijvenbestand definitief vastgesteld op 150 controles. In totaal zijn er 151 controles, 62 hercontroles en 30 asbestcontroles uitgevoerd. Waarbij in totaal 108 overtredingen zijn vastgesteld.

Opvallend in het overzicht is het relatief hoge aantal overtredingen, afgezet tegen het aantal uitgevoerde controles. Overtredingen hebben vooral betrekking op doorgevoerde wijzigingen zonder vergunning/melding, de opslag van gevaarlijke stoffen en de werking van (onderdelen van) luchtwassers. Het totaal naleefgedrag op basis van alle uitgevoerde controles (243) is slechts 56% (108 overtredingen). Na de eerste constatering van de overtreding is het naleefgedrag 84% (10 bestuurlijke aanschrijvingen op 62 hercontroles).

In onderstaande tabel staat het overzicht van de door de ODZOB in 2017 uitgevoerde controles uit het reguliere werkprogramma. Hierin zijn ook hercontroles en bestuursrechtelijk optreden verwerkt.

Met het budget van 2017 kunnen onmogelijk alle thema's met prioriteit hoog worden gecontroleerd. In 2018 wordt dan ook extra budget ingezet op de milieu-inrichtingen. Het handhavingsuitvoeringsprogramma wordt eveneens aangepast.

Toelichting

Voor 2017 is het doel gericht op een naleefgedrag van 75%. Het gerealiseerd naleefgedrag is 56%. Gezien het aantal uitgevoerde hercontroles is de conclusie dat relatief bij veel bedrijven overtredingen worden geconstateerd en dat het naleefgedrag nog niet wordt gerealiseerd. Gezien het aantal overtredingen kunnen we stellen dat controleren loont bij zowel de agrarische bedrijven als bij industrie en overige activiteiten zoals verwijderen van asbest.

	Uitgevoerd/afgerond		
Controles	151	Agrarisch	91
		Niet-Agrarisch	60
Hercontroles	62	Agrarisch	46
		Niet Agrarisch	16
Asbestcontroles	30	-	-
Voornemen last dwangsom	7	Agrarisch	6
		Niet-Agrarisch	1
Last onder dwangsom	3	Agrarisch	2

		Niet-Agrarisch	1
Strafrechtelijke handhaving	3	Agrarisch	0
		Niet-Agrarisch	3

Toelichting aard overtredingen

Om de aard van de overtredingen bij de controles aan te geven volgt hierna een overzicht van geconstateerde overtredingen. Daarbij de opmerking dat op sommige bedrijven meerdere overtredingen worden geconstateerd.

	Handhavingsthema's Gemert-Bakel	Prioriteit	Aantal uitgevoerde controles	Hercontrole	Totaal aantal overtredingen	Voornemen last onder dwangsom	Last onder dwangsom	Aard overtredingen
8.1	IPPC-inrichtingen: Varkensvermeerderingsbedrijven (evt. i.c.m. vleesvarkens)	Zeer hoog	27	15	27	4	2	Luchtwater, asbestverdacht materiaal, gewijzigd in werking, geen certificaat dieseltank, geen dierregistratie, mestbassin niet gekeurd, netheid bedrijf, besluit huisvesting
8.34	Gasflessen vulstations	Zeer hoog	*					* De provincie is bevoegd gezag, derhalve niet opgenomen in deze statistieken.
8.26	Tankstations	Zeer hoog	5	5	7	1	1	Ongewoon voorval, geluid
8.49	Opslag (opslag van stoffen, opslag in tanks)	Zeer hoog	2		1			Geen keuringsbewijs
8.43	(Externe) veiligheid	Zeer hoog	2	2	2			Geen bestrijdingsmiddelen meer (gewijzigd in werking), gewijzigd in werking, geen registratie stoffen opslag, geen keuring vloeren
5.1	Asbest / (sloop)controles	Zeer hoog	30		2			
8.12	Schapen- en geitenhouderijen	Hoog	9	5	7			Inrichting gewijzigd
8.35	Opslag consumentenvuurwerk	Hoog	8					
8.25	Inrichtingen voor motorvoertuigen (incl. loonwerkbedrijven)/garagebedrijven	Hoog	18	3	6			Opslag van gevaarlijke stoffen, gewijzigd in werking
8.6	Varkenshouderijen (niet IPPC)	Hoog	24	18	19	2		Niet voldaan gedoogbeleid, gewijzigd in werking, geen keuring mestbassin, luchtwater, onjuiste opslag gevaarlijke stoffen
8.7	Pluimveebedrijven (vleesproductie)	Hoog	13	4	8			Gewijzigd in werking, Registratie werking huisvestingssysteem, niet voldaan gedoogbeleid
8.11	Rundveehouderijen	Gemiddeld	6	1	3			Gewijzigd in werking
8.9	Pelsdierhouderijen	Gemiddeld	5	1	4			Gewijzigd in werking, registratie werking huisvestingssysteem
8.40	Industrie	Gemiddeld	28	7	20			Gewijzigd in werking, geen inzage documenten, onjuiste opslag gevaarlijke stoffen, geen certificaat opslagtank
8.16	Akkerbouwbedrijven	Laag	4	1	2			Gewijzigd in werking, geen certificaat opslagtank
	Totaal		181	62	108	7	3	

Toelichting bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving

- Ten aanzien van 7 maal voornemen last onder dwangsom voor de agrarische bedrijven betrof dit overtredingen ten aanzien van het gewijzigd in werking ten opzichte van de vigerende vergunning, luchtwassers of keurings- en inrichtingseisen;
- Er is 3 maal last onder dwangsom toegepast, dit had betrekking op luchtwassers en geluid bij een tankstation
- We kunnen concluderen dat bij inzetten van bestuursrechtelijke trajecten het aantal voortdurende overtredingen sterk daalt, dit vraagt vaak wel een stevige juridische weg.

2.6 Toezicht en handhaving kinderopvang en peuterspeelzalen

Toezicht op het taakveld kinderopvang en peuterspeelzalen wordt uitgevoerd door de GGD. Hiervoor is in 2017 377 uur beschikbaar. De GGD plant de uren per locatie in op basis van een risicoanalyse. Handhaving naar aanleiding van de controles wordt door de gemeente uitgevoerd door de beleidsmedewerker van het team Sociaal Domein (SD).

In het jaar 2017 heeft de GGD 17 kinderdagverblijfflocaties en 16 buitenschoolse opvang locaties gecontroleerd, zie voor de resultaten onderstaande tabel. Bij vijf locaties zijn overtredingen geconstateerd. De overtredingen hadden alleen betrekking op de uren en de VOG van de beroepskracht. De informatienota wordt apart aan de raad aangeboden. De totale analyse over 2017 wordt afzonderlijk aan het college B&W gerapporteerd.

thema	risico	prioriteit	aantal gepland	aantal controles totaal	aantal overtredingen totaal	aard overtredingen
20.1 - Kinderdagverblijf en peuterspeelzalen	28	Gemiddeld	17	17	4	Uren VVE, beroepskracht kind-ratio, op orde hebben van de administratie
20.2 - Buitenschoolse opvang	28	Gemiddeld	16	16	3	Uren VVE, beroepskracht kind-ratio, op orde hebben van de administratie
20.3 - Gastouderopvang	26	Gemiddeld	6	6	0	
20.4 - Gastouderbureaus	25	Gemiddeld	2	2	0	

2.7 Toezicht en handhaving leerplicht

Toezicht op het taakveld leerplicht wordt uitgevoerd door de leerplichtambtenaar. Hiervoor is op jaarbasis 1000 uur beschikbaar. De leerplichtambtenaar voert gerichte controles uit op de naleving van deze wet. De controles zijn inc. steekproefsgewijs en gebiedsgericht. Meldingen komen bij de leerplichtambtenaar binnen via DUO-IB-groep, de scholen de jeugdhulpverlening en derden. Deze meldingen worden altijd opgevolgd.

Rapportage over toezicht en handhaving van de leerplichtwet vindt per schooljaar plaats i.p.v. per kalenderjaar.

Op 1 augustus 2016 had de leerplichtambtenaar de verantwoordelijkheid om toe te zien op de naleving van de leerplichtwet voor 4.442 in Gemert-Bakel woonachtige leerlingen.

Met betrekking tot deze leerlingen zijn bij de leerplichtambtenaar 177 incidenten gemeld betrekking hebbende op leerlingen en/of ouder(s)/verzorger(s).

Daar waar het ging om relatief en luxeverzuim werd na gesprekken 36 keer een schriftelijke waarschuwing gegeven en 5 keer een Halt-afdoening aangevraagd. Tegen 1 ouder is Proces-Verbaal opgemaakt. Twee leerlingen werden met een PV gemeld bij het Jeugdcasusoverleg (JCO) van het Openbaar Ministerie.

Voor een volledig cijfermatig overzicht van de meldingen en afhandeling verwijs ik u naar het Regio-jaarverslag Leerplicht RMC Zuidoost Brabant 2016-2017.

2.8 Juridische ondersteuning

De juristen van het team AO zorgen voor een groot deel van de taakvelden de juridische ondersteuning van de gemeente. Naast de inzet op reguliere werkzaamheden heeft het project Rooije Asch aandacht gekregen zie verder onder de paragraaf projecten voor de specifiek geleverde inzet.

Bevindingen

De meeste juridische inzet is gepleegd op thema's waarbij het toezicht ligt bij de toezichthouder VT en het betreft daarmee bestuursrechtelijke afhandeling van zaken. Op thema's waarbij toezicht wordt gehouden door SSH of door de milieupolitie is de juridische inzet zeer beperkt. Dit komt voornamelijk omdat op die thema's veelal mondeling wordt gewaarschuwd en vanuit het strafrecht wordt opgetreden. Deze zaken vallen dan buiten de gemeentelijke scope.

In 2017 zijn er 7 handhavingsverzoeken ingediend welke door de afdeling Advies en Ondersteuning opgepakt zijn. Daarvan hebben er vier handhavingsverzoeken opvolging gekregen in juridische zin. Er is bij twee objecten een bouwstop opgelegd.

Advies en Ondersteuning

Categorie	Aantal	Vooraanschrijving verzonden
PIT Inzet	13 zaken	16 maal vooraanschrijving*
Reguliere zaken	29 zaken	5 maal vooraanschrijving

*Uit één zaak kunnen meerdere betrokkenen een vooraanschrijving krijgen, denk hierbij aan bijvoorbeeld eigenaar en huurder. Daarnaast lopen diverse zaken door in het nieuwe kalenderjaar.

Bij project de Rooye Asch is er doorlopend juridische ondersteuning geboden op lopende zaken. Specifiek voor de Rooye Asch zijn er de volgende brieven verstuurd in 2017:

Permanente bewoning	Bouwen
1 vooraanschrijving	4 vooraanschrijvingen
1 last onder dwangsom	0 last onder dwangsom
1 last onder bestuursdwang	0 last onder bestuursdwang

Hoofdstuk 3. Projecten

In 2017 zijn de volgende projecten actief geweest. In dit hoofdstuk een korte weergave van de uitvoering van deze projecten in 2017.

3.1 Project Recreatiepark De Rooye Asch

Op recreatiepark De Rooye Asch was sprake van ongewenste permanente bewoning van de voor recreatiedoeleinden bedoelde verblijven, te weten chalets, stacaravans etc.. In het verleden heeft de gemeente een beperkt aantal van deze permanente bewoners een persoonsgebonden beschikking gegeven, echter voor een groot aantal is sprake van illegale permanente bewoning. Daarnaast is geconstateerd dat een groot aantal bouwwerken zonder vergunning is gebouwd of verbouwd. Tot slot is soms sprake van een rommelige situatie met veel afval en opslag op het recreatiepark, wat onwenselijk is op een recreatiepark.

De exploitant van het park heeft al veel illegale situaties beëindigd waar het zelf eigenaar van is of is geworden. Voor de percelen waarover de exploitant geen zeggenschap heeft, heeft deze een handhavingsverzoek ingediend.

Voor wat betreft de op het park aanwezige bebouwing is een grondige inventarisatie reeds uitgevoerd in het kader van het bestemmingsplan. Ten aanzien van permanente bewoning op het park moest nog het nodige toezicht uitgevoerd worden. Eind 2014 is reeds gestart met de uitvoering van het handhavingstraject op zowel het gebied van permanente bewoning (en andere illegaal gebruik) als illegale bebouwing. Voor de uitvoering van dit project is externe capaciteit ingehuurd. Het project wordt gefaseerd uitgevoerd. Dit project is gedeeltelijk al gestart in 2015.

In 2017 is er opgetreden tegen o.a. permanente bewoning en onjuiste bebouwing. In totaal zijn er door AO vijf vooraanschrijvingen, 1 last onder dwangsom en 1 last onder bestuursdwang verstuurd.

3.2 PIT team

De colleges van B&W van de zes gemeenten in de Peel, vertegenwoordigers van de politie Eenheid Oost-Brabant, de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en Werkbedrijf Atlant De Peel (handelend onder de naam Senzer), hebben binnen het driehoeksoverleg afgesproken om vanuit één coördinatiepunt samen te werken op het gebied van integrale handhaving. Dit onder de naam “Peelland Interventie Team” (hierna: PIT).

In 2017 zijn er een zestal zaken in PIT verband aangepakt binnen de gemeente Gemert-Bakel. Variërend van illegale bewoning tot en met handhaving bij horecagelegenheden. Bij deze acties waren diverse handhavende instanties actief en werden overtredingen gesignaleerd variërend van overtredingen in vergunningvoorschriften tot en met gevaarlijk aangelegde elektra installaties in panden met niet ingeschreven arbeidsmigranten.

3.3 Toezicht woonwagenkampen

Op de vier woonwagenlocaties binnen de gemeente Gemert-Bakel (De Peij, De Viool, Strijboscheweg en Neerakker) is eerder door eigen medewerkers en andere instanties zoals politie geconstateerd dat er diverse bouwwerken zijn bijgekomen zonder benodigde vergunningen, (huis-)vuil wordt opgeslagen, gemeentegrond in gebruik is genomen en er andere zaken spelen die in strijd zijn met geldende wet- en regelgeving.

In 2017 zijn diverse partijen bezig geweest met het in beeld brengen van de aard en omvang van problematiek op- en rondom woonwagenlocaties. Daarnaast werden de mogelijkheden onderzocht om het 'woonwagenvastgoed' over te dragen aan de woningbouwstichting. In 2018 zal deze transitie vervolging krijgen.

Hoofdstuk 4. Incidentele inzet

Naast de reguliere (periodiek en niet-periodiek) en projectmatige inzet bestaat een deel van het toezicht uit incidentele inzet. Dit is inzet naar aanleiding van meldingen, klachten, handavingsverzoeken, vergunningaanvragen en dergelijke.

4.1 Behandelen van klachten

De gemeente ontvangt klachten via verschillende kanalen: telefonisch, via de post, via e-mail, via de website, via de milieuklachtencentrale (MKC) van de provincie. Sinds enkele jaren worden alle milieuklachten doorverwezen naar de MKC. De MKC is 24/7 bereikbaar en zet klachten direct ter behandeling door naar de geconsigneerde medewerker van de ODZOB. Op deze manier worden klachten ook buiten kantoortijden direct behandeld.

4.2 Incidentele inzet en klachtenafhandeling 2017/ milieuklachten centrale (provincie)

De ingekomen klachten bij afdeling VT worden afgehandeld door de toezichthouder VT met betrekking tot bouwen. Klachten openbare orde en veiligheid werden in 2017 afgehandeld door de SSH (Stadswacht) en de milieupolitie. De Omgevingsdienst ODZOB (consignatiedienst) handelt een deel van de milieuklachten af. In totaal werden in 2017 195 klachten ontvangen. Binnen de werkzaamheden die door de stadswachten werden opgepakt blijkt dat het aantal klachten over dieren cq hondenoverlast groot is. Daarnaast is overlast door geur (mest) een veel gemelde klacht.

Klachten/meldingen Gemert Bakel 2017

Geluid	Horeca/evenementen	22
	Overig	10
Geur	Dieren	42
	mest/overig	70
	Niet agrarisch	21
Ongedierte		26
afval/stof		3
Parkeren		1
		Totaal 195

Hoofdstuk 5. Monitoring en registratie

5.1 Monitoring en registratie

Registratie en monitoring zijn belangrijk om de naleving te kunnen beoordelen en zo nodig het beleid bij te sturen. Bij de registratie is gebleken dat het aanwezige zaaksysteem nog niet geschikt is om de benodigde gegevens automatisch te genereren. Daarom is gekozen om vooralsnog handmatige registraties aan te leggen in Excel. Gebleken is dat het ondoenlijk is om voor de verschillende uitvoeringsinstanties één registratie te gebruiken. Daarom zijn er verschillende registraties voor verschillende uitvoerders. Met deze werkwijze, waarbij handmatige registratie plaats vindt in Excel-bestanden is er kans op menselijke fouten. Wat milieugegevens betreft is uit het inrichtingenbestand bij de ODZOB een rapportage te genereren. Deze sluit echter niet aan bij de thema's uit het handhavingsbeleid van Gemert-Bakel. Daarom is er voor gekozen om uit te gaan van de eigen registratie van door de ODZOB uitgevoerde controles.

Het bevoegd gezag moet monitoren hoe de uitvoering van het uitvoeringsprogramma vordert en in hoeverre de gestelde handhavingsdoelstellingen worden bereikt. Daartoe moet worden gebruikgemaakt van een geautomatiseerd systeem, waarin de uit de handhaving verkregen gegevens, zoals controlerapporten, klachtenregistraties, processen-verbaal, waarschuwingen en sanctiebesluiten, moeten worden geregistreerd. Zoals het zaaksysteem e-Suite momenteel is ingericht is het niet mogelijk om de vereiste gegevens te genereren. Het is aan te bevelen om in 2018 te onderzoeken of hier alternatieven in te realiseren zijn.

5.2 Benchmark IBT Omgevingsrecht

Van het team Interbestuurlijk toezicht (IBT) Omgevingsrecht van de provincie hebben we overzichten ontvangen met betrekking tot de tijdige vaststelling van handhavingsdocumenten door alle Brabantse gemeenten. De ontvangen overzichten hebben betrekking op drie verschillende handhavingsdocumenten:

- het Handhavingsjaarverslag 2017 (evaluatieverslag);
- de Integrale Handhavingsnota 2015-2018 (beleidsplan);
- het Handhavingsuitvoeringsprogramma 2017 (uitvoeringsprogramma).

5.3 Onderzoek IBT december 2017

In december heeft het team Interbestuurlijk Toezicht van de provincie Noord-Brabant een audit gehouden bij gemeente Gemert-Bakel. Bij het onderzoek wordt onderzocht hoe de registratie van controles plaatsvindt, of ingezette controles follow up krijgen wanneer repressieve handhaving nodig is, maar ook in hoeverre beleid en uitvoering een samenhangend geheel vormen met efficiënte en effectieve toepassing van de beschikbare middelen. De resultaten van dit onderzoek worden later verwacht. De resultaten worden beschikbaar gesteld aan college en raad en kunnen aanleiding zijn om beleid en of uitvoering bij te stellen.

Hoofdstuk 6. Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk zijn de analyses en bevindingen uit deze rapportage samengevoegd tot conclusies. Tevens worden aanbevelingen gegeven.

6.1 Conclusies controleprogramma

Met toezicht op de wet en regelgeving wil de gemeente bepalen of regels worden nageleefd en tevens wil de lokale overheid zo nodig kunnen ingrijpen om overtreders alsnog te dwingen regels na te leven. Om de waarde van inzet van toezicht en handhaving te kunnen bepalen hanteren we enkele indicatoren. Om ons proces te borgen kijken we naar de realisatie van het controleprogramma.

Bij afwijkingen van het controleprogramma is het belangrijk om te analyseren waarom afwijkingen ontstaan. Een veelheid van situaties kunnen zich voordoen: bijvoorbeeld de beschikbaarheid en inzet toezichthouders, toe/afname regeldruk, nieuwe wetgeving, inzet op preventie danwel inzet op repressie.

Eerst worden procesmatige conclusies, onder andere per beleidsveld, getrokken. Voor het toezicht op de Leerplichtwet en het toezicht van de GGD op de kinderdagverblijven wordt verder geen analyse gemaakt.

Bouwen en Ruimtelijke Ordening

Het aantal gepland controles wordt in 2017 ruim overschreven ten opzichte van de planning. In de planning van het Hup is uitgegaan van de uitgangspunten van het handhavingsbeleid. De globale inschatting gemaakt van het werkaanbod en van de benodigde tijd om dit goed uit te voeren. Het feitelijk aanbod aan omgevingsvergunningen bouwen wijkt af. Daarnaast is in de planning uitgegaan van het aantal vergunningen en is in de registratie per bouwwerk geregistreerd. Bijvoorbeeld appartementencomplexen en bouwplannen voor meerdere woningen zijn bij de inschatting als één vergunning meegenomen en in de registratie als een x-aantal woningen. Daardoor is het totaal aantal controles groter dan gepland. Daarnaast kan de aantrekkende woningmarkt hier ook een verklaring voor zijn.

Toezicht brandveilig gebruik

Toezicht op het taakveld brandveilig gebruik wordt uitgevoerd door de afdeling Naleving van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) op basis van de regionaal vastgestelde "Toekomstvisie Brandweerzorg". Dit betekent dat de inzet alleen is gericht op risicovolle en complexe bouwwerken en situaties (niet bouwwerken). Het uitgevoerde controleprogramma komt nagenoeg overeen met de planning.

Flora en fauna en Bescherming milieu & natuurschoon en zorg uiterlijk aanzien

Naast het geplande programma, wordt de milieupolitie ook ingezet op andere thema's van het handhavingsbeleid. Dit wordt vooral bepaald door meldingen, constatering en klachten bij strafrechtelijke onderzoeken. Dit verklaart de afwijking van het geplande controleprogramma. Het aantal constatering is veel groter dan gepland. Het aantal geluidsoverlast meldingen, stookmeldingen en illegale afvalstortingen blijft dominant in de statistieken.

Toezicht en handhaving door de Stichting Stadswacht Helmond

De thema's in het handhavingsbeleid waarop de dorpswachten werden ingezet sloten niet altijd goed aan bij de gehanteerde thema's en werkwijze van SSH. Enerzijds heeft dit te maken met het feit dat de dorpswachten op basis van meldingen werden ingezet en daarnaast reguliere surveillance uitvoeren. In de praktijk is op ambtelijk niveau met SSH een invulling van de werkzaamheden overeengekomen. Hierbij zijn de uren van aanverwante thema's bij elkaar geveegd, waarna daarmee een concrete planning van werkzaamheden is gemaakt. Het totaal aantal controles is boven de planning. De rapportagegegevens van SSH worden extern aangeleverd en zijn dus niet direct vanuit het eigen managementrapportagesysteem van Gemert-Bakel beschikbaar. Bovendien valt op dat het aantal processen verbaal relatief laag is in 2017 ten opzichte van het aantal controles. Het al dan niet op heterdaad constateren is daar ook een belangrijk gegeven in.

Toezicht en handhaving door de ODZOB

Gezamenlijk met het project Besluit huisvesting wordt het totaal geplande werkprogramma in aantal controles gehaald. Uit het overzicht blijkt dat het aanbod van te controleren zaken op de thema's met betrekking tot asbest, bodem en lozingen enigszins achterblijft bij de geraamde planning. Dit heeft te maken met het aantal beschikkingen dat afwijkt van de verwachting. Opvallend is het grote aantal overtredingen, dat leidt tot veel extra werkzaamheden te weten hercontroles en bestuursrechtelijke trajecten. Ook kennen we diverse casussen met langsepende kwesties.

Monitoring en registratie

Het bevoegd gezag moet monitoren hoe de uitvoering van het uitvoeringsprogramma vordert en in hoeverre de gestelde handhavingsdoelstellingen worden bereikt. Dit is verplicht op grond van artikel 7.6 van het Besluit omgevingsrecht. Daartoe moet worden gebruikgemaakt van een geautomatiseerd systeem, waarin de uit de handhaving verkregen gegevens, zoals controlerapporten, klachtenregistraties, processen-verbaal, waarschuwingen en sanctiebesluiten, moeten worden geregistreerd. Uit dit systeem moeten rapportages gegenereerd kunnen worden voor de monitoring van de voortgang. Zoals het zaakstelsel e-Suite momenteel is ingericht is het nog niet mogelijk om de vereiste gegevens automatisch te genereren op basis van query's. Het is aan te bevelen om in 2018 te onderzoeken of de e-Suite zodanig aan is te passen dat daaruit de vereiste monitoring kan worden gegenereerd. Dit zou een verbetering in het genereren en vastleggen van gegevens per inrichting moeten opleveren. Daarnaast is het genereren van sturings- en managementinformatie uit het blauwe en groene handhavingsdomein niet eenvoudig binnen de bestaande informatiesystemen.

Naleefgedrag

Een belangrijke indicator voor de doelmatigheid en effectiviteit van toezicht en handhaving is de indicator naleefgedrag. Deze indicator noemen we naleefgedrag. Voor de onderstaande categorieën is het naleefgedrag als volgt:

	Totaal naleefgedrag	Doelstelling naleefgedrag 1-1-2017	Doelstelling naleefgedrag 31-12-2017
Bouwen, RO	47 %	85 %	90 %

Milieu-inrichtingen	56 %	66 %	75 %
---------------------	------	------	------

Voor Bouwen en RO geldt dat het naleefgedrag behoorlijk afwijkt van de doelstellingen. Dat beeld zien we ook terug bij de gecontroleerde milieu-inrichtingen. De milieuovertredingen hebben relatief vaak ook hun oorsprong in administratieve onjuistheden. Bijvoorbeeld doordat de vergunde activiteiten niet overeenkomen met de gebezigde activiteiten. Of het ontbreken van een certificering op de dieseltank.

Dit wordt wellicht enigszins vertekend door dat bij sommige bedrijven soms veel aspecten niet in orde zijn. Dit is verder niet afzonderlijk geregistreerd. Omdat sommige branches niet worden gecontroleerd, zijn er geen conclusies uit te trekken voor het gehele bedrijvenbestand. Afsluitend kan worden opgemerkt dat het ontbreken van een goede managementtool het genereren van soorten overtredingen, locaties etc. lastig maakt.

Geconstateerde overtredingen en prioritering

1. Wat betreft de aangetroffen overtredingen met betrekking tot toezicht bouwen en RO blijkt dat de overtredingen voornamelijk voorkomen op bouwaspecten met betrekking tot brandveiligheid, constructie en maatvoering. Dit zijn tevens aspecten die bij het toezicht de meeste aandacht krijgen.
2. Uit de brandveiligheidscontroles weten we vanuit voorgaande jaren dat het naleefgedrag over het algemeen goed is. Exacte cijfers betreffende de overtredingen van 2017 ontbreken bij het opstellen van dit document.
3. Op basis van de door de milieupolitie geregistreerde gegevens is geen uitspraak te doen over de naleving.
4. Wat betreft het toezicht door de dorpswachten valt op dat er relatief weinig overtredingen werden vastgesteld.
5. Door de ODZOB zijn relatief veel overtredingen vastgesteld, afgezet tegen het aantal uitgevoerde controles. Overtredingen hebben vooral betrekking op doorgevoerde wijzigingen zonder vergunning/melding, het omgaan met afvalstoffen en de opslag van gevaarlijke stoffen.
6. In 2017 heeft de ODZOB 195 milieuklachten behandeld. Deze hadden voornamelijk betrekking op geurhinder, geluidhinder en vliegenoverlast. Een groot aantal van die klachten betrof geuroverlast klachten (153).

6.2 Aanbevelingen

Onderstaand volgen naar aanleiding van de analyse en conclusie, aanbevelingen per beleidsveld.

6.2.1 Bouwen en Ruimtelijke Ordening

1. De planning komt voor ongeveer 90 % overeen met de uitvoering. Optimalisatie is wellicht mogelijk. Het aantal verleende vergunningen per thema is echter niet herleidbaar uit het zaakstelsel e-Suite. Het wordt aanbevolen om het proces van omgevingsvergunningen zodanig anders in te richten dat daarin de thema's uit het handhavingsbeleid bij vergunningen wordt geregistreerd. Bij voorkeur met een onderscheid in de verschillende beleidsvelden. Eén omgevingsvergunning kan namelijk betrekking hebben op zowel een bouwthema, als een milieu- en brandveiligheidsthema.

6.2.2 Flora en fauna en Bescherming milieu & natuurschoon en zorg uiterlijk aanzien

2. De registratie van de uitgevoerde werkzaamheden verdient verbetering. Het gebruikte programma is geschikt voor de zaakstromen binnen de gemeente. Echter voor het verwerken van processen verbaal, aankondigen van beschikking, maken van analyses, genereren van cijfermatige (inzet) overzichten, dagrapportage en sturen op veiligheidsproblematiek is het niet geschikt. Daarbij kan worden opgemerkt dat (strafrechtelijke) opsporingsinformatie niet voor alle gemeentemedewerkers toegankelijk mogen zijn. In 2018 worden diverse wetten en verordeningen op het terrein van gegevensverwerking ingrijpend veranderd (o.a. Wpg, Bpg). Hier wordt onder meer geregeld welke gegevens voor wie en hoe lang beschikbaar mogen zijn. De eerste wijzingen worden in mei 2018 doorgevoerd. Het verdient de aanbeveling om hier een passende oplossing voor te vinden. Het bijscholen van milieupolitie, toezichthouders en coördinerend- en ondersteunend personeel maakt hier tevens onderdeel van uit. Evenals het realiseren van bijbehorende (financiële) middelen om aan de nieuwe wetgeving te voldoen.

6.2.3 Toezicht en handhaving door de Stichting Stadswacht Helmond

3. De inzet van de toezichthouders zal in 2018 aansluiten bij het opgestelde handhavingsuitvoeringsprogramma van de gemeente. De focus blijft gericht op de veelvoorkomende overlast.
4. Op basis van het aantal klachten zal er door de toezichthouders meer inzet worden gepleegd op hondenoverlast in 2018.

6.2.4 Toezicht en handhaving door de ODZOB

5. Het naleefgedrag is relatief laag bij de milieu-inrichtingen. Mogelijk een gevolg van beperkte inzet van middelen waardoor de minimale wettelijke verplichte controlefrequentie tot heden niet wordt gehaald. In 2018 worden er net als voorgaande jaren weer middelen vrijgemaakt voor toezicht en handhaving bij milieu-inrichtingen.

6.2.5 Monitoring en registratie

6. Aanbevolen wordt om na te gaan of de processen in het zaakstelsel e-Suite kunnen worden aangepast, zodat uit de e-Suite monitoringsgegevens gegenereerd kunnen worden, zodat geautomatiseerde monitoring conform artikel 7.6 van het Besluit omgevingsrecht mogelijk is. Mocht dit niet haalbaar zijn, dan wordt aanbevolen om te oriënteren op een geschikt stelsel voor monitoring van toezicht en handhaving.

6.2.6 Prioritering

7. Op basis van ontvangen signalen is er geen aanleiding om de prioritering ingrijpend te wijzigen. Dat betekent dat er geen wijziging nodig is (op dit moment) in de verhouding van belangrijkheid van de verschillende thema's. Feit blijft eveneens dat een deel van de handhavende werkzaamheden, niet te (eenvoudig) te vangen is in cijfermatige overzichten.